

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Det adelige Gravkapel

i Tved Kirke

Alf P. Frederiksen
Børstetlærer i Tved

I snart 200 Aar har Toed Kirke ejet et meget smukt og kostbart Gravkapel for de adelige Slægter Walckendorph, Urne og Scheel. Da de to første Slægter imidlertid er uddøde her i Landet, og ingen, saa vidt mig bekendt, har holdt Kapellet vedlige i det sidste Aarhundrede, greb Ødelæggelsen saaledes om sig inde i det hidtil saa prægtige Rum, at man snart for 20 Aar siden maatte lukke derind til med et Bræddeskillerum. Nu gravede Tidens Tand uhindret videre.

Dele af det pragtfulde Epitafium, der dækker hele Bagvæggen i Kapellet, styrte lidt efter lidt ned; de store Jernhager, der holdt Epitafiet fast til Muren, rustede over, og dette var selv nær ved at falde omkuld og knuse alt nedenforstaaende. De smukke Vægkister af Egetræ betrukne med Læder og beslaaede med Messing begyndte at falde fra hinanden; det prægtige Gulv af sorte og hvide Marmorfliser sank hist og her, Murene blev flinede og grønne, og paa alle Omraader greb Ødelæggelsen om sig, saa den Tid var ikke fjern, da det hele vilde gaa til Grunde.

Tit er det stet, at fremmede, som besøgte Toed Kirke, naar de fik Øje paa den dejlige forgyldte Smede-

jernsport og Træskillerummet, som den Gang var bagved, har spurgt:

„Hvad findes derinde?“

Naar man da aabnede Gitterporten og Trædøren bagved, udtaltes altid Forbavselse og Beundring over det skønne Kunstværk, som Toed Kirke rummede, men tillige Sorg over det Forfald, hvori det hele fremtraadte.

Saaledes gik Tiden; da sluttede for snart et halvt Aar siden en Del af Sognets Mænd sig sammen og vedtog, at man vilde gøre, hvad der stod i ens Magt for at frelse det smukke gamle historiske Minde fra Undergang og atter give det dets oprindelige Udseende tilbage.

Bidrag indsamledes, og næsten alle Sognets Beboere viste deres Kærlighed og Interesse for Sagen ved stor Offervillighed, og snart stod et Beløb af omtrent 600 Kr. til Raadighed, hvorefter der toges fat paa Restaurationen.

Først maatte man dog fjerne de Kister, der var saa forfaldne, at de ikke lod sig istandsætte. De blev nedsat under Gulvet i det lige over for Kapellet liggende Sakristi, der i tidligere Tid ogsaa har været Gravkapel. Dog er de Kister, der fandtes der, for lang Tid siden gaaet til Grunde.

Søndagen den 17. Juli d. A. samledes ca. 300 af Sognets Beboere i Kirken til en Højtidelighed i Anledning af Kapellet's fuldførte

Restauration. Taler holdtes af Sognepræsten og Førstelæreren, hvorefter Dækket for Kapellet faldt, og dette fremtraadte i sin gamle Skønhed. Dog havde man ikke haft Midler nok til at faa alle Risterne samt Gitterporten fuldt færdige, men man forventer, at det nødvendige Beløb dertil vil indkomme i en nær Fremtid.

Toed Kirke er bygget i Form af et regelmæssigt Kors. I den sydlige Korsarm findes det her omhandlede Kapel. Betragter man dette nøjere baade udvendig og indvendig, vil man, mener jeg, snart komme til det Resultat, at Kapellet er af lige saa gammel Oprindelse som Kirken. Tydelige Tegn til en Dør med Vindue over i Kapellets Gavl mur synes ogsaa at vidne om, at man her har en af Kirkens tidligere Indgange. Da saa Anne Beathe Walckendorph besluttede at anvende denne Del af Kirken til Gravkapel for sig og sine nærmeste, har hun ladet Indgangsdøren fjerne og maaske ved samme Lejlighed opført et nyt Vaabenhus noget længere mod Vest. Dette er imidlertid senere nedbrudt, og Kirkens Hovedindgang findes nu under Taarnet. Sidstnævnte Forandring skete 1871 og bekostedes af daværende Sognepræst i Toed, C. E. Suhr, hvis Grav sammen med hans Hustrus findes paa det Sted, hvor nævnte Vaabenhus laa. Vender vi os dernæst til selve Gravkapel-

let, da er dette, som allerede tidligere nævnt, indrettet af Anne Walckendorph, dog sikkert i Forening med hendes sidste Mand, Erik Scheel; han siger i sin Fundats til det scheellske Legat af 1722 om sig og sin Hustru: „Det Begravelses-Sted, vi i Toed Kirke hafver ladet indrette“.

Anne Beathe Walckendorph hører til den berømte walckendorph'ske Slægt, der til Tider har spillet en ikke ringe Rolle i vort Fædrelands Historie. Hun var født paa Herregaarden Klingstrup i Skaarup Sogn i Maret 1662 den 16. Febr. Hendes Fader, Henning Walckendorph, døde tidlig, hvorfor hendes Moder, Kirsten Kruse, i en Række af Aar bestyrede Godset for Sønnen Sorgen Henning Walckendorph. Da denne blev myndig og selv overtog Gaarden, flyttede Kirsten Kruse med Datteren, Anne Beathe W. til „Høngaarden“ i Skaarup Bn. If. Professor Schurmann, Skaarup, fra hvis interessante Værk: „Walckendorph'erne paa Klingstrup“ en Del af nedenstaaende er taget, stod her i Maret 1701 Anne Beathe W. Brlup med Etatsraad Knud Urne Sigwartzen til Juellskov, Faarevejle, Rønningesøgaard, Sanderumgaard og Bjørnemose.

Ved Knud Urnes Død fire Aar senere, altsaa 1705, kom M. B. W. i Besiddelse af Bjørnemose med Toed Kirke og Faarevejle paa Langeland.

Knud Urne var 67 Aar, da han indgik Egteskab med A. B. W. Han havde været gift en Gang før, nemlig med Elisabeth Urne — maaske hans Kusine — hun var død 1693 og begravet i Tved Kirke.

Omkring ved Aar 1680 synes Knud Urne at være kommen i Besiddelse af Bjørnemose, der tidligere havde været forenet med Klingstrup, og Patronatsretten til Tved Kirke.

Elisabeth Urnes Kiste synes alisaa at være den ældste her i Kapellet. Den findes tilhøjre, naar man træder inden for Gitterporten. Paa Laaget findes en stor smukt forarbejdet Mesingplade, der bærer følgende Indskrift:

Herunder hviler den velædle og velbiurdige, nu salige hos Gud Fru Elisabeth Sophia Urne, velædle og velbiurdige Knud Urne Sigwartsens til Zuulshoof, som er født paa Svenstrup udi Sielland Aar 1627 den 24. Aprillis af højædle og velbaarne Forældre. Hendes Fader var den højædle og velbaarne Herre, Hr. Christopher Urne, fordum Stattholder udi Norge og Rigens Cancellir i Danmark, hans kongl. Mantz. Gehejme Raad og Amptsmand over Drogsholms Amt. Hendes Moder var den højædle og velbaarne Frue, Fru Sophia Lindenov til SøebneSøegaardt, og kaldede Gud hende fra denne Verdens Mødsommelighed paa Zuulshoof

Søndagen den 11. Juni 1693 efter at hun havde levt her i Verden 66 Aar 6 Uger og 6 Dage. Evig lefver hun hos Gud paa Siælens Begne og Legemet forventer paa den yderste Dag en ærefuld Opstandelse.

Knud Urnes Svigermoder, Kirsten Kruse, døde to Aar før han 1703 paa Skaarupgaard eller Hovgaarden og begravedes ligeledes i Tved Kirke. Hendes smukke sekskantede Kiste, der har megen Lighed med Chr. 4.s i Roskilde Domkirke, findes tilvenstre i Kapellet indenfor Porten; den bærer følgende Indskrift:

Herunder hviler velædle og velbyrdige, nu salige hos Gud Frue, Fru Kirsten Kruse, velædle og velbyrdige sal. Henning Walckendorfs til Klingstrup, som er født paa Ballering i Skaane Aar 1628 d. 24. August af Højædle og velbaarne Forældre. Hendes Fader var den Højædle og velbaarne Mand, Tørgen Kruse til Vermelsløf-Gaard, Krigskomisari i Jylland. Hendes Moder var den Højædle og velbaarne Frue, Fru Beate Bylov, og kaldede Gud hende fra denne Verdens Mødsommelighed paa Skaarupgaard den 7. Februari Aar 1703, efter at hun havde levet her i Verden 74 Aar 5 Maanedes og 3 Uger. Evig lefver hun paa Siælens Begne hos Gud. Legemet forventer paa

den yderste Dag en ærefuld Opstandelse.

Naar Kirken Kruse stedtes til Hvi-
le i Toed Kirke og ikke i Staarup
synedes det sikkert, at hendes Mand,
Henning Walckendorph var begravet
her; dog har man ikke kunnet finde
hans Kiste.

Knud Urne og hans sidste Hustru,
M. B. W., har sat sig et smukt Min-
de i Toed Kirke, idet nemlig Alter-
tavlen, som hænger der den Dag i
Dag, er skæntet af dem. Den bærer i
det øverste trekantede Felt følgende
Indskrift:

Til Guds Ære, Kirken til Brøn-
delse haver højædle og velbaarne
Herre, Knud Urne, kongelig Maje-
ståets højtbetroede Etats-, Justits-
og Rancellieraad med sin velbaarne
og dyndyndige Frue, Anne Beathe
Walckendorph ladet denne Alter-
tavle ganske af ny opsætte og sta-
fere Aar 1703.

Som allerede tidligere nævnt døde
Knud Urne 1705. Kapellet har
næppe den Gang været paabegyndt
endfuge færdigt, hans Kiste har der-
for sikkert tilligemed Elisabeth Ur-
nes og Kirken Kruses henstaaet i
Kirkens nordre Kapel og er senere
overflyttet til det sydlige, da dette
stod færdigt. Paa Knud Urnes Kiste
læses følgende:

Herunder hviler den Højædle og
velbaarne Herre, Knud Urne Sig-
wartzen til Juulschou, Faarevejle,
Rønninge Søegaard, Sanderum-

gaard og Bjørnemose, fordum
Kongl. May. Etats-, Justits, og
Cancellieraad, som var født udi
Kjøbenhavn den 28. Augusti Aar
1634. Hans Fader var den Høj-
ædle og velbaarne Herre, Hr. Sig-
wart Urne til Raarup, Ridder,
Kongl. May. Gehejmeraad og Ri-
gens Staldmester, Saa og Amt-
mand over Draholms Amt. Hans
Moder var den Højædle og vel-
baarne Frue, Fru Helvig Sophie
Lindenov, og døde han paa hans
Gaard Juulschou den 28. Decem-
ber 1705 udi hans Alders 71 Aar
og 4 Maaneder. Gud give hannem
med alle udvalde en glædelig og
ærefuld Opstandelse.

Gud ske Lov evindeligen,
at Dødens Skaal er drucket.
Jeg har faaet fat paa Himmerig,
det sidste Suk er sucket.
Mit Legem hviler i sin Graf
med største Ro og Lijfe.
Min Sjæl hun lader aldrig af
Guds hellig Navn at prise.

Anne Beathe Walckendorph ind-
gik snart igen Ægteskab. I Staa-
rup-Toed Kirkebog hedder det:
„1707 den 31. Augusti bleff Høj-
ædle og velbaarne Major Erich
Scheel til Arrestov copuleret med
Højædle og Velb. Fru Etatsraad
Anne Beathe Walckendorph paa
Bjørnemose“.

Erik Scheel var født paa Bro-
holm den 22. Januar 1670. Efter
Broderen, Christoffer Scheel, var

han kommen i Besiddelse af Arreskov. Han havde fra sin Ungdom tjent i den danske Armé og afgik som Major samme Aar, som han fejrede sit Bryllup med M. B. W.

I 13 Aar varede dette Egtekab. Anne Beathe Walckendorph døde paa Arreskov den 9. Juni 1720, 58 Aar gammel og blev bisat ved Siden af sin første Mand, Knud Urne i Toed Kirkes Kapel. Paa hendes Kiste læses følgende:

Herunder hviler den Hønsædle og velbyrdige, nu sal. hos Gud Frue, Fru Anne Beathe Walckendorph til Faareveile. Hønsædle og velbyrdige Etatsraad Erich Scheels til Arreschou, som var født paa Klindstrop i Fyn Aar 1662 den 16. Februari af Hønsædle og velbyrdige Forældre. Hindes Fader var den Hønsædle og velbyrdige Henning Walckendorph til Klindstrop og hindes Moder var den hønsædle og velbyrdige Kirsten Kruse, og kaldede Gud hinde fra denne Verdens Mønshommelighed paa Arreschou den 9. Juni 1720 efter at hun havde levet her i Verden 58 Aar, 3 Maaneder og 3 Uger. Ewig lefver hun paa Siælens Vegne hos Gud. Legemet forventer paa dend yderste Dag en ærefuld Opstandelse.

Tanken om det pragtfulde Epitafium er sikkert opstaaet hos begge Egtefællerne i Forening, maaske

det ogsaa til Dels har staaet færdigt i Erik Scheels Levetid; dog maa hans Arvinger have ladet det endelig fuldføre.

Erik Scheel døde barnløs paa Arreskov den 9. Januar 1729 og stedtes ligeledes til Hvile i det af ham indrettede Kapel ved Siden af sin Hustru og hendes første Mand. At Erik Scheel ikke alene har haft Tanke for at indrette sig et pragtfuldt Gravmæle i Toed Kirke, men ogsaa tænkt paa de fattige og trængende her i Sognet, derom vidner det Legat, han stiftede to Aar efter sin Hustrus Død 1722, og hvori han bestemmer, at fire, gamle trængende Mennesker skal have fri Bolig, Ophold og Brændsel i det — Kloster — han byggede ved Siden af Kirken. Erik Scheels Kiste har følgende Indskrift:

Herunder hviler den Hønsædle og Welbaarne Herre, Hr. Erich Scheel til Arreschou, Faareveile og Bjørnemose, fordem Rgl. May. Etatsraad, som var født paa Broholm den 22. Januar 1670. Hans Fader var den Hønsædle og welbaarne Herre, Hr. Jørgen Scheel til Broholm og Wildingovergaard Rgl. Manfts. Etats og Cancellie Raad; Hans Moder var den Hønsædle og welbaarne Frue, Fru Elisabeth Bille, og døde han paa hans Gaard Arreschou den 4. Januari Aar 1729 udi hans Alders 59. Aar. Gud give hannem

med alle andre udvalde en glædelig og ærefuld Opstandelse.

Efter Erik Scheels Død gif Arreskov og Bjørnemoose i Arv til hans Søster Ide Scheel, gift med Wulff Sievert von Holsten, Major ved Infanteriet, Herre til Gielskov. Hun og hendes Mand er ligeledes begravet i Tved Kirke; men da deres Rister var meget forfaldne, blev de ved Restaurationen nedsat under Gulvet inde i Sakristiet. Det samme gælder om Frk. Elisabeth Sophie Banners Riste; hun døde 1717.

Wulff von Holstens og Ide Scheels Datter, Sophie von Holsten, gift med Oberstløjtnant Erik Christian Sehested, arvede Bjørnemoose ved Moderens Død 1749. E. S. Sehested døde paa Bjørnemoose 1757, hans Ægtefælle 1753. Deres Rister er ligeledes indsat i Kapellet. Hans, en mægtig Sandstenskriste, bærer paa en løs Marmortavle følgende Indskrift:

Herunder ved Siden af sin salige Frue, den Højædle og velbaarne Herre, Hr. Oberstlieutenant Erik Christian Sehested, fordem Herre til Bjørnemoose, som er født — — og som Entemand udgaaet fra Verden den 25. November Anno 1757 paa Bjørnemoose.

Min Christus var mit Liv, den stund,
jeg var i Live,
min legemlige Døed maa derfor
baade blive,

min Siæl er gaaet hen til Himlens
Fryd og roe,
mit Legem kommer og til samme
Sted at boe.

Paa den mindre Stenkriste, hvori
E. C. Sehesteds Hustru hviler, læses:

Herunder hviler den højædle og velbaarne Frue, Fru Sophie von Holsten, fordem højædle og velbaarne Herr Oberstlieutenant Erik Christian Sehesteds til Bjørnemoose højt ælskelige nu hos Gud salige Frue, som er født paa Gielschou Anno 1705 den 15. May af højædle og velbaarne Forældre. Hindes Fader var den højædle og velbaarne Herr Major Wulff Sivært von Holsten til Gielschou; hindes Moder var den højædle og velbaarne Frue, Ide Scheel til Arreschou, Gielschou, Nybøllegaard og Bjørnemoose. Og efter at ovenmeldte salige Frue havde levet ubi Ægtestanden med hindes højest ælskelige Herre i 18 Aar, kaldede Gud hende fra denne nopsommelige Verden paa hindes Gaard Bjørnemoose den 26. April 1753 til Himmeriges Glæde og det evige Liv, Gud give hende med alle andre andre udvalde en glædelig og ærefuld Opstandelse.

Senere gif Bjørnemoose og Tved Kirke over i Ahlefeldternes Besiddelse, og en Grevinde Ahlefeldt-Laurviggen — død 1803 paa Bjørnemoose — og hendes Svigerdatter, Edel Dnre von Løvenhjelm — død

s. S. 1804 — er de sidste, hvis Rister er indsat i Kapellet. Disse to Rister er nu ogsaa nedsat under Gulvøt i Kirkens nordre Kapel.

Naar man nu efter Kapellets Istandsættelse træder ind i dette, vil man finde Anne Beathe Walckendorphs, Knud Urnes og Erik Scheels Rister staaende midt paa Gulvet. Risterne er af Egetræ, bekræftede med sort Læder og beslaaede med Messing, som synes i tidligere Tid at have været forsvøvet. Bagvæggen i Kapellet dækkes af det mægtige Epitafium, cirka 7 Alen højt, og bredt, udført i massivt Egetræ. Midterfiguren i dette er Anne Beathe Walckendorphs Buste i fuld legemlig Størrelse. Paa begge Sider af hende staar hendes to Mænd; til venstre Knud Urne, til højre Erik Scheel, ligeledes i fuld legemlig Størrelse. Epitafiet bærer desuden en Mængde symbolske Figurer. Til venstre fornedes Døden med Deen, til højre Engelen med Dødningshovedet, et Billede paa Forkrænkelse; foroven til venstre en hjelmflædt Guddom med Sejrskransen; til højre Tama, Berømmelsens Gudinde, med Basunen. Desuden er foroven anbragt et prægtigt Skjold med A. B. W. og hendes to Mænds Navnetræk. Skjoldet omgives af en overordentlig smuk, udskåret Bladkrans, som er forgyldt og holdes af to Amoriner. Foroven paa Epitafiet er desuden

anbragt to prægtige, forgyldte Helme i naturlig Størrelse. Det hele afluttes øverst oppe af en Kugle, hvorfra en brændende Ild stiger til Vejrs. — Maaste et Symbol paa den himmelske Kærlighed.

Omkring de tre Hovedfigurer er desuden anbragt en Mængde adelige Vaabenskjolde, ialt 27. Skjoldene er først staaende i Egetræ og derefter malede med de heraldiske Farver.

Midt i Epitafiet findes indsat en stor, forklæret Tavle med forgyldt Inscription, der lyder saaledes:

Herunder hviler Hønædle og velbaarne nu hos Gud salige Frue Anne Beathe Walckendorph til Faareveile. Fød Mar 1662, død paa Arreschou den 9. Juni 1720 i hendes Alders 58. Mar 3 Maaneder og 3 Uger uden Livsfrugt, da den salig Frue havde været to Gange gift, først med den hønædle og velbaarne Herre sal. Knud Urne Sigvartsen til Juulschou, Faareveile, Rønningesøgaard, Sanderumgaard og Bjørnemose, fordem Kongl. Majestæts Etats-Justits- og Cancellieraad, som døde paa hans Gaard Juulschou den 28. December 1705 i hans Alders 71 Mar og 4 Maaneder. Dernæst med hønædle og velbaarne Hr. Statsraad Erich Scheel, som fra Mar 1688 han blev Cadet, haver tjent hans Majestæt under det geworbene fynsk Regiment til hand Mar 1707 tog Afsted fra

samme som Major og stod i sist
meldte Aar deris Bryllup den 31.
Augusti.

Her hviler Fruen med sine Mænd

I Dødens Slummeleje;

Men udi Døden hun og dem

Sik Himlen selv til Gje.

Det Vegem, de her bar i Kisten, so-
ver, men

I Dommen de det skal forklaret see
igien.

I Kirkens nordlige Kapel — Sa-
kristiet — er som allerede tidligere
nævnt 5 Kister nedsat. Paa den
vestlige Mur er ophængt 3, paa
den østlige Mur 2 Mindeplader, der
tidligere har siddet paa Kisterne.
Inscriptionerne paa disse Plader lye
der saaledes:

1. Udi Forventelse af en glædelig
Opstandelse er her nedlagt til Hvile
Hønædle og velbaarne Herre
Wulff Sievert von Holsten, Herre
til Gielschou, Kong. May. velbe-
staltede Major ved Infanteriet,
blev født paa sin Faders Gaard
Gielschou Anno 1672 23. Novem-
ber. Hans Fader var den Høn-
ædle og velbaarne Herre Adolph
Hans von Holsten, Justitsraad og
Kong. Amtmand til Tønder,
Mabenraad og Yngom Kloster, Her-
re til Gielschou og Longesø. Hans
Moder var den hønædle og vel-
baarne Frue, Ide Rathlau. Han
traadte i Ægtekab No. 1701 med
Hønædle og velbaarne Ide Scheel,
leffede et christelig ærligt Liv og

Leffnet formedelst Guds Raades
Forsikring og arffede Guds Riges
Herlighed, da hand ved en salig
Død af Gud blev kaldet fra denne
mønjsommelige syndige Verden paa
sin Gaard Gielschou Anno 1718
den 29. Juli til Guds udvaldes
Forsamling.

2. Herunder hviler, hvad og alle-
rede hviler i Abrahams Skjød,
Hønædle og velbaarne Frue, Ide
Scheel, fordem Hønædle og vel-
baarne Major Wolf Sigvart von
Haalsten hans højt Æstelig Frue
til Arreschou, Gielschou, Nybølge-
gaard og Bjørnemose, blev født
paa hendes Faders Gaard Bro-
holm Anno 1676, 10. November;
hendes Fader var den hønædle og
velbaarne Hr. Sørge Scheel til
Broholm, Arreschou og Wiedin-
geovergaar. Hans Kong. Maje-
stedz Etatz- og Cancellie- Raad.
Moderen var den hønædle og vel-
baarne Frue Elisabeth Wille, og
efter ovenmelte Frue hafde levet
udi Ægtestanden med hindes højt
æstelige Herre i 17 Aar og udi
deres Ægtestand aflede 4 Sønner
og 6 Døttre, hvorefter hun blev
siddende udi Enkestanden med deres
samen aflede Børn og levede med
dennem et christeligt ærligt Liv og
Leffnet og saaledes tilbragte sin
øfrige Tid udi Enlig Stand indtil
det Behagede Gud at hjemkalde
hinde fra denne Mønjsommelige,
syndige Verden paa hindes Gaard

Biørnemose den 26. Marti 1749 til Himmeriges Glæde og det Evi-ge Liv.

3. Her under hviler nu salig hos Gud Højædle og velbaarne Zomfru Elisabeth Sophia Banner, som var Højædle og velbaarne Sl. Tim. Banners og Højædle og velbaarne Fru Helvig Lisbeht Arnis Datter. Blef føed paa Løn- strop Anno 1699 den 5. Juli og fallede Gud hinde paa Arreschou den 12. December Anno 1717 udi hindes Alders 18 Aar 5 Maaned- der og 7 Dage.

O Gud skee Lov ævindelig osv.

4. Herunder hviler det Jordiske af Fru Grevinde Ahlefeldt Laurvig — Medlem af Ordenen l'union Barfaste — Eier af Lundsgaard og Biørnemose. Enke-Fruue af høj- velb. Herr. Grev Christian Ahle- feldt Laurvig, Greve til Laurvig, Langeland og Rixingen, Kammer- herre, Ridder af Dannebrog, Ge- neralmajor af Cavalleriet udi hvil- ket Ægtefæll hun var Moder til 15 Børn, hvoraf 8 endnu begræde deres sørgelige Tab. Hun var født paa Lundsgaard den 4. Maj 1742 af Højvelb. Hr. Kammerher- re Jens Suel og Fru Ide Birgitte v. Holst., død paa Biørnemose den 23. Januari 1803.

5. Til denne snævre Bolig over- lades det som kan visne af Edel Dnre v. Løvenhjelm, født 7. No- vember 1774 af Faderen S. J.

Hr. Major Hans Brochenhus v. Løvenhjelm, Herre til Weirup- gaard og Moderen Ide Sophie v. Bülow, indgit udi Ægtefæll den 21. Oktober 1798 med Greve Wilh. Carl Ferd. v. Ahlefeldt Laurvig, Domherre til Lübek og Herre til Biørnemose. Som et Df- fer for sit Moderkald forlod hun det Jordiske 22. Marts 1804 ef- terladende sig 4 Sønner og 1 Datter, der tilligemed deres dnybt ned- højede Fader vemodig beklager det altfor tidlige Savn af en søm, kær- lig og omhyggelig Moder en sjel- den huslig forstandig og trofast Ægtefælle, der fandt sin eneste Glæde i at kunne virke til Held, Nytte og Gavn for sin Mand og sine Børn. — Salig Fred hvile stedse over dit Støv!

* * *

Saa til Slutning blot dette: Gid at det smukke historiske Minde maa bevares for lange Tider her i Lved Kirke og at Beboerne her i Sognet — baade den nuværende og den kommende Slægt — vil frede om dette Minde og om alt, hvad der taler til os fra de henrundne Tider. Kærligheden til sit Land og dets hi- storiske Minder er jo dog en af de ædleste og bedste Følelser, der findes hos et Folk.

